

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hóra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

A gazdakongresszus tanulságai.

Pécs, 1896. szeptember hó 22.

A millennium alkalmából székesfővárosunkban megtartott töménytelen kongresszusok között talán egy sem volt oly jelentőségteljes, a nemzeti vagyonsodás kérdéseire oly nagy kihatással bíró, mint a múlt héten lefolyt nemzetközi gazdakongresszus, melynek tárgyalásai élénk világitásba helyezték azt az általános válságot, a melyben a mezőgazdaság Európá-szerte vergődik s azokat az okokat, a melyek ennek az általános válságnak előidézői voltak.

A termelési költségek folytonos emelkedése mellett a terményárak rohamosan szálltak alá, úgy, hogy a termelő ha nem is fizet mindig rá a gazdaság üzemére, de abból oly járadékot sem tud magának biztosítani, a minőre bizton számíthatna, ha tőkét és munkáját más nemzetgazdasági ágban értékesítené.

Ennek a jelenségnek okai után kutatva, eddig a legtöbb esetben azt hallottuk hangoztatni, hogy a mezőgazdaságban, különösen a gabnatermelés terén nagy a túltermelés; gazdáink a tökéletesebb gazdasági eszközök segítségével, a földnek intenzívebb kihasználása mellett sokkal többet termelnek, mint a mennyire a fogyasztónak szüksége van s így a csekély kereslettel szemben annyira nagy a kínálat, hogy az áraknak szükségképpen esniök kellett.

Ha azonban figyelembe vesszük, hogy azoknak az áraknak csekély volta mellett, a melyeket a termelők kapnak terményeikért, a fogyasztóhoz ezek a termények mégis oly magas árban jutnak, mint a magas gabnaárak legvirágzóbb korszakában: akkor rá kell jönnünk, hogy a túltermelés híresztelése nem egyéb mesénél, mert akkor a fogyasztóval szemben is túlnagy lenne a kínálat, az árak tehát ezzel szemben sem emelkedhetnének a mostani magasságra.

A nemzetközi gazdakongresszuson egy külföldi, mint hazai szaktekintélyek igazolták, hogy túltermelés nem létezik, legalább oly mértékben nem, amely a gazdasági válság előidézéséhez lényegesen hozzájárulhatott volna; sőt a berlini Klapper Ödön grafikai táblázatokkal mutatta ki, hogy ma nemcsak hogy nincs túltermelés, hanem valósággal kevesebb a termelés, mint a szükséglet, úgy, hogy az idej aratás kezdeténél a világnak csak három hétre való készlete volt.

A válság okát tehát másban kell keresnünk, s erre nézve is biztos utmutatást kaptunk a gazdakongresszus tanácskozásában, a melyek kérlelhetlen logikával mutattak rá a termelő és fogyasztó közt álló kereskedelem visszaéléseire, mint a gazdasági válság igazi okaira.

Az egyoldalú merkantil érdekek szócsövei bizonyára kigyót-békát fognak kiabálni a leleplezőkre s az eddiginél is elkeseredettebben fogják folytatni azt a tollharcot, amely a frázisok után induló

közönség előtt az „agráriusokat“ máris a sötét türelmetlenség reakcionárius lovagjai gyanánt festették s egyenesen antiszemita-sággal vádolták azokat, akik a börzejáték korlátozásáról, a gazdáknak a fogyasztóhoz való közelebb hozataláról beszélni mertek.

Senkinek sem jut eszébe a tisztességes nyomon haladó kereskedelmet, amely a terményeket a termelőtől a fogyasztóhoz tényleg közvetíti, kárhóztatni, vagy csak fölöslegesnek is jelezni; de hát a szidalmazott agráriusok nem is ezt a kereskedelmet támadják meg, hanem azokat a terményáru-uzsorásokat, akik a termelőnek — többnyire az ő befolyásukkal — előidézték szorultságát kizsákmányolva, poton áron harácsolják össze a terményeket, hogy azokat raktáraikban zár alá téve, a forgalomból kivegyék s így a fogyasztók nagyobb keresletét idézzék elő mesterségesen, a mikor is készleteiket tetszés szerinti árakon sózzák ezek nyakába.

Támadják aztán az agráriusok a börze visszaéléseit, a differenciális játékot s a határidő üzlettel való üzérkedést, mert ezen a téren van az a túltermelés, a melynek az effektív termények árai áldozataivá lesznek.

Ha az állam bünteti azokat az uzsorásokat, akik a kölcsöntkérő szorultságát kihasználva, busás kamatu kölcsönrel teszik tönkre, miért nem teszi ugyanezt a terményáru uzsorással is; ha eltiltja a

A „Pécsi Figyelő“ tarcája

Őszi napsugár.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tarcája. —

A kis város széles utcáján elmerengve nézem a tiszta kék égboltozaton deledő napot, mely enyhe meleget áraszt a csendes községre. A néhány ház közül az öreg templom válik ki, mely körül repdesve és csicseregve keringenek a fecskék. A torony csucsán ingadozva, pajkosan játszik a napsugár. A templom rám tekint, kit szíven üt az éppen most megkonduló déli harangzó. Szava ismerős, mint a dajkadal. A paplak körüli kerítés mögött vidor színben nyílik az őszi virág s illata oda száll szívembe a harangzó melé s köny szökik szemembe.

— Hát nem ismer rám senki, senki ebben a faluban? Pedig az én lelkem rá áldással emlékezik, a melyben boldog gyermek voltam.

— Nem ismernek, nem ismernek! Nem ismer a templom, melynek ódon falai közt hálaimákat mondtam. Nem ismer az utca, melyet tiszta szívvel, reményekben dus lélekkel bolyongtam be csendes estéken, s

holdvilág fényénél álmodtam elérhetlen álmokat. Itt ültünk a vén akáca alatti kőpadon, ketten, gyermekifjak, a kik azt hitük egymásról, hogy csak ifjuságunkon mulik a dicsőség, a boldogság.

Talán azért nem ismeresz rám, szép dunaparti város, mert a mikor sorsom visszahoz egy futó pillanatra falaid közé, dicsőség, boldogság és ifjuság nélkül térek vissza hozzád?!

Bebolyongtam a várost, bejárom az utcákat, s egy hamuszínű ház elé vetődöm. Ne ismerjen rám senki, feledjen el minden, tagadjon meg fű, virág, fa, utca köve és szívek érzelme, csak e ház fogadjon nyájasan, csak e házból legyenek ismét otthon.

Szívem eltelik édes-bus érzésekkel s lopva követek egy ifju gyermekcsapatot. Hová, merre mennek? Nincs közöttük az osztály büszkesége, tekintélye, vezére, a ki nek komoly homlokáról, szelid lelkéből a jövő nagyságot olvastuk le. — Nincs, nincs közöttük, nem látom sehol. De miként is történhetett, hogy ezt a lángelméjű, minden tekintetben tökéletes ifjat az élet tövises utra sodorta! Szintársulat érkezett a községbe s a fiu szíve fellángolt. Szerelmes lett, merész gondolata támadt. Amerikába ment, hogy szíve választottja őt kövesse. Ő kiment, de kedvese

itt maradt s meghalt, a nélkül, hogy őt viszontláthatta volna.

Avagy nincs köztetek — kedves jó fiúk — a szeretett jó barát. Az, a kit katonakötelessége távol Bosznia vad rengetegébe szólított el, hogy a vérszomjas ellen keze által lemészároltassék (?). Nincs köztetek a finom udvarló, a ki táncával meghódította az ifju s legifjabb szíveket?

Hát a többi? A vig csoport elmence, az énekes, az ostoba? Mindebből volt közöttünk egy-egy példány. Az ostobáról azt hallom, hogy egy távoli vidéken tanfelügyelőnek nevezték ki.

Keresem őket, keresem! Keresem aztán magamat, s oly rosszul esik, hogy nem tartozom e vidám csoportba! vagy illetem valaha közibök szomorú arccal, szomorú dalommal?

Értették-e? Szerették-e? Vagy egyenlők-e mind, akik dérvilágokban téphetnek virágot, tündérvilág, napfényes ország, ifjuság! S mivel benned az emberek mind egyenlők, mind boldogok, még bubánatukban is, nem fogadják többé vissza, aki a határ rózsás ösvényén átlépett s arcára a kor és bubánat redőket rajzolt!

Elhagylak, boldogok ti; mit képzeljem

szerencsejátékot kártyával, kockával, rulettel, — mért nem tiltja el ugyanazt a börtönszussal?

De a mi államunk, amely mindig pénzre éhes s a mondva csinált pénzügyi egyensúlyt csak a börze segítségével képes fentartani, nemhogy magára vonná a börzematadatok haragját ilyes rendszabályokkal, még maga is segélyre siet azoknak a viszonyoknak a megteremtésében, a melyek közt a gazdaközöniséget annál könnyebben kiszípolozhatják.

Avagy nem az állam idézi-e elő a gazdaközöniség szorult helyzetét azzal, hogy közvetlenül az aratás után ráereszti a föld népére az adóvégrehajtók hadseregét, ellenben a nagy terménykereskedőknek ugyanekkor csaknem ingyen bocsátja rendelkezésére pénztári készleteit? Nem a tulprodukción, hanem az ilykép mesterségesen előidézett eladási kényszerűség nyonja le a gabnaárakat.

A börzekirályok igáját magukra vett kormánytól hasztalan várjuk, hogy az a termények értékesítése idején, amikor arra a legnagyobb lenne a szükség, segítségére siessen a gazdáknak, azért ezeknek maguknak kell segíteniök a maguk baján. Ebben a tekintetben sokat tanulhatunk Ruhländchen fejtegetéseiből, melyekkel a gazdaságkongresszuson ismertette a németországi Bundes Landwirthe által elért eredményeket.

Létesítsenek a mi gazdáink is ilyen szövetkezetet, a mely a terménykészletekre adott előlegekkel elhárítja az eladási kényszert, s a mely bejárva a termények után szükségkép beálló keresletet, az eladást akkor közvetíti, amikor arra a kereskedőnek van szüksége s így tisztességesebb árakat is érhet el.

Ami pedig a tőzsde különbözeti játékoknak a gabonaárak alakulására való káros befolyását illeti, annyi tény, hogy kormányunk, a melynek csak a saját hatalmi állása lebeg mindig a szemek előtt, nem fogja utánozni Németországot a börze megrendszabályozásában; de hát végre is gazdáinkon áll a vásár: buktassák meg a

én magam közéték? Azzal lennék én egyenlő közéték, akit holnap már sirba visznek!

Csüggedve távozom s azt a kis házat kereselem, a melyben az én kis szobácskám volt. A kora hajnal is ott talált az íróasztalnál s társalogtam a könyvekkel, a melyeknek írói ifjak voltak, mint magam is, ifjak maradtak örökké, mert a lángelmének véntülése nincsen. Mily más ember lakott ebben a csendes kis szobácskában, mint most tíz éve, abban a másikban, a fővárosi khaosz kellő közepén. A szoba oly kicsiny, mint a régi volt, a dicsőség sem nagyobb, — csak a boldogság lett kisebb!

Odahaza — a mi százszor áldott kis városi lakunkban — nagy nap volt az, a mikor a fiukat utnak bocsátották. Hajnalban keltünk utra, ma este még együtt ül a család a gömbölyű asztal körül. — Nagyon csendes mindenki, különösen azok, akik utra kelnek. A kis ládicskák megteltek. Példás rendben van azokban alól a ruha, felül a fehérnemű, meg az apróságok.

Anyám! édes jó anyám! Te voltál a legsomorubb, te a legszeretetteljesebb azon a szomorú napon. Mikor téled bucsúztam, azt hittem, hogy ennél már nem is lehet rosszabb válás, nehezebb fájdalom. Talán már nem is élem túl — pedig gyermekem sziv

kormányt a választásoknál, a mire megnyilik nemsokára az alkalom.

Ha ezt nem teszik, megérdemlik, hogy ezután is csak néhanapján vessenek nekik kegyelem-morzszakat arról az asztalról, a melynél nekik lenne joguk helyet foglalni.

H i r e k.

Pécs, 1896. szeptember hó 22.

A férj bűne.

D . . . . . község egyik házában szobájában két nő ült egymással szemközt; az egyiknek arcán az agg kor szelid nyugalma látszott; egy szép barna fiatal asszony volt a másik, kit holló fekete hajjal, gyönyörű barna szemmel, karcsu termettel s hattyu nyakkal ékesítette a természet, feje két kezén nyugovék s komoly gondolatokba volt merülve. Minden azt látszott bizonyítani, hogy a fiatal asszony — martalékja egy kínos fájdalomnak. Végre fölemelte fejét s anyjára fölpillantván sóhajtva mondá: — Anyám én nagyon szerencsétlen vagyok! . . . . . Tudom édes leányom — felelt a tisztos nő; eléggé fáj az nekem, hogy szerencsétlenségednek részben én is oka vagyok. — Ah, kedves anyám ne okozd magadat, hisz nem tudhattad, hogy Elek milyen ember, mikor rá beszéltél, hogy menjek hozzá, — szólt a fiatal asszony szomorúan. — Hisz te azt hitted, hogy Elek becsületes férfi! A szerető anyja ég felé emelte szemét s könyeket hullatott. Néhány pillanatnyi hallgatás után megcsókolta a leányt s mondá: — Igazad van leányom, én nem tudtam, hogy Elek kicsoda. Istenem, Istenem — tette hozzá sóhajtva — adj leányomnak e borzasztó szerencsétlenség elviselésére elég lelki erőt!

A nyájas olvasót küssé a műtra vezetik vissza, hogy ismerhesse Elekét, egyszerűs mind tudhassa okát, a szép asszony szomorúságának s az anyja könyeinek.

Egy napon, mikor még Elza — ez volt a szép asszony neve — leány volt, a házhöz Elza sógorával, egy idegen férfi érkezett és Horváth Antal, — a sógor — bemutatta a családnak a vele érkezett idegent, Kerekes Elekét, mint jó barátját, mivel Budapesten ismerkedett meg. Természetesen Kerekeset a legzivesebben fogadták a különben is vendégszerető háznál, annál is inkább, mert An-

nyán megismerkedtek s a sógorom én már azt az elválásunkat is, a mely hosszú, hosszú időre tart.

Még fel sem száradtak a bucsu könyei s hasadó hajnal fel sem ragyogott egész pompájában s az ifju szivnek enyhülést hozott az, amit változatosságnak, ujnak neveznek.

Elindultunk. Az ut mindenkor új és új tájakra vezérelt. Tejfőhár országut kigyózott előttünk, míg végre nagy fufanggal eléünk került a Duna s aztán zuhogó, tajtékzó örvények felett, de lombátor árnyában, galagonya bokrok, csipkerózsák sorfala előtt haladtunk tovább. Majd ismét valami erdő kellő közepébe jutottunk s az fenyvesek balzeamát szivtuk tele tődövel. Majd kristályforrások csillantak eléünk s azt véltük, hogy szomju ságunkat csillapítjuk, midőn a válsai fájda'mak által kicsalt sós könyek végig gördültek szomorú arcunkon s félig nyitott szájunkba folydogáltak.

Dél felé megérkeztünk rendeltetési helyünkre, egy vendéglőbe. A vendéglős, a vendéglősné már várták megérkezésünket s nyájasan konstataáltak a fiuk növekvé-ét és egészségi állapotát. Tudta, nemcsak kedves ételünket, de a család egész történetét is.

Minden úgy van e helyen mint hajdan. — Azok a képek, azok a butorok, azok az

talnak barátja, mely körülmény elég ajánló levél látszott, Kerekes egyéniségét illetőleg lenni. És az ismeretség vége az lett, hogy kevés idő múlva férj és feleség lett Kerekes és Elza s ők elhagyják D . . . . . községet és elmentek Budapestre, hol Kerekes Elzát, egy házba vitte. Ezen lakhely legkevésbé sem volt barátságos. Kerekes a házasság első napjaiban nyájasnak mutatkozott Elza iránt; de csakhamar megváltozott, arca elkomorult, homlokát sötét redőkbe gyűjté és Kerekes gyakran elmaradott éjnek idején. Midőn Elza kérdezte, hogy hova megy? Kerekes ezt válaszolta: — Egyik barátomhoz megyek, hol az éjt fogom tölteni, fontos dolgaim vannak. Ezen éjjeli kimaradások mindig jobban és jobban nyugtalanították a szegény nőt. Egy éjszakán, midőn Kerekes ismét nem volt itthon, valaki az ablakot erősen megkocogtatta. Elza rémülten kérde, hogy ki van künn?

— A törvény nevében! — parancsolom, hogy azonnal nyissa ki az ajtót! — hallatszott kívülről.

Remegve ugrott ki az ágyból Elza és ruháját magára öltvén kinyitotta az ajtót, mire egy titkos rendőr e szavakkal lépett a szobába:

— Ön Kerekes neje? — Igen, kérem — válaszolt féltékeny Elza.

— Mit akar ön itt uram nálam éjnek idején?

— Én a törvény nevében vagyok itt és parancsom van, hogy az ön férjét, Kerekes Elekét, elfogjam. Felszólítom, tehát asszonyom, hogy ha tudomása van férje holléről, azt nekem megmondja, mert különben kénytelenítve lennék önt is börtönbe hurcolni.

— De szabadjon kérdenem uram, hogy mivel szolgált rá férjem, hogy őt börtönre vessék — kérde Elza halálsápadtan.

— Ön azt nem tudná asszonyom, válaszolt a rendőr, hitetlenül rázva fejét — nem hiszem én azt, hogy ne tudná, hogy férje egy híres betörő és zsebmetész bandának egyik tevékeny tagja, ki ma is egy vidéki urat tekintélyes pénzeszegetől szabadított meg. E szavakra a szegény nő, minden hajszálla felborzadt, most ismerte férjének iszonyatos foglalatosságát, hát azért volt annyiszor távol éjnek idején. Ah! sejtettem, hogy nem jó ember ez — mondá zokogva Elza — mert soha sem tudtam őt szeretni. Uram! — fordult a rendőr felé — én a mai napig mit sem tudtam férjem gyalázatos foglalkozásáról, és azért azt sem tudom, hogy hol található.

Ételek, azok az emberek. Úgy volt, tíz év előtt is, midőn kocink utoljára fordult be az állás alá. Azóta minden megváltozhatott. Azon a vidéken keresztül robot a vasut; az utazás gyorsabb, messze mögötte maradnak a régi jó idők.

Magam előtt látom az ifjuság csoportját, — irigylem örömeit. Nincs az a londoni kirándulás, a mely felér egy kirándulással a természetrajz tanárnak oldalán. Nincs oly vilámlámpa, frakkos, katonazenés nagy bál, mint egy majális.

Kezdenek a majálisok kijönni a divatból. Pedig nagy kár!

Érző szivek dobbanása, rejtelmes szerelme, könnyű lábak lebbenése, őszinte ajk vallomása . . . Acél karok lapdát ütnek . . . Pászortűzek gyulnak, égnek: zene harsan . . . dalok szólnak . . .

Mily szép volt a majálisunk! Ott künn a szabad természet ölében, a melynek oly sok a gazdagsága, mint az ifju sziveké . . .

Boldog ifjuság! virulj, éld világod a tavasz éltető fényében, vedd ki a magad részét minden örömből és boldogságból; mert végre is felkeres a nyár utója és ez biztos hírnöke a bekövetkező őszi napsugárnak.

Fögler Dezső.

Én egy szerencsétlen, elámitott teremtes vagyok, kit ez a nyomorult ember örökre megbélyegezett. E szavakkal hangos zokogással tört ki kebléből elfojtott fájdalma, mely a rendőr kemény szívét is meglágyítani látszott, mert nem nézhetvén a síró szép elámitott asszonyt, szívében Kerekes iránti dühhel ment keresni a nyomorult embert, ki egy család nyugalmas, csendes boldog életét így feldulta . . . . .

A multkor olvastam a budapesti lapokban, hogy a bíróság Kerekest zsebmetszés és több rendbeli betörés büntette miatt 3 1/2 évi börtönrre ítélte . . . . .

Tegnap olvasta Elza édes anyja is e hirt és ma adta tudtára Elzának, ott az elbeszéléstünk elején említett szobában és Elza e hír hallatára komoly gondolatokba merül, feje két kezén nyugszik, s szeméit földre szegezi. Végre fölemeli fejét és anyjára fölpillantván sóhajtva mondja: — Anyám én nagyon szerencsétlen vagyok! . . . . . és előbbeni sötét merengésébe süllyed vissza.

Bors József.

Napirend 1896. szeptember 23-án.

Naptár: szerda, szept. 23. — Róm. kath. Tekla. — Prot.: Tekla. — Görög-kel. (szept. 11.) Teodóra. — Zsidó: Succot második napja. — Nap kél 5 óra 34 perckor; nyugszik 5 óra 47 perckor. Hold kél délután 5 óra 48 perckor nyugszik reggel 7 óra 3 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 11 Celsius fok meleg, légnymás 750. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: borús, száraz idő és hőemelkedés várható.

Záróvizsga a pécsi jótékony nőegylet kisedővő képzőjében.

— (Pécs vendégei.) A bányászati kongresszusnak a pécsi kiránduláson résztvevő tagjai névsorát a kongresszus elnöksége már megváltozhatatlanul közölte a fogadást rendező bizottsággal s a bizottság gondoskodott a vendégek elszállásolásáról is. Az érkező vendégek neveit, illetőségi helyüket és hogy hol lesznek szállva, itt közöljük: K ü l f ö l d i e k : Dr. juris Heinrich György, igazgató, Wahle Freibergből (lakik Troll Ferenc nagyprépostnál.) C. Vogel, főbányatanácsos, Gleiwitzből, (lakik Engel Gyula gyárosnál.) Rayscher Károly, igazgató, Bielefeldből (lakik Schwabach Géza bornagykereskedőnél.) Manus H., igazgató, Dortmundból (lakik Tauszig Zeigmondnál.) Kolbe, bányaiszámvevő, Kattowitzből (lakik Kindl Ferenc gyárosnál.) Klönne Ágost, gyártulajdonos, Dortmundból (lakik „Vadember“ szálloda 13. sz.) Ellinger H., főmérnök, Kölnből (lakik Maletter Rezső ügyvédnél.) Framers Alajos, főmérnök, Bobrek F. Sz.-ből (lakik Fuchel Wertheimer bornagykereskedőnél.)

A u s z t r i a i a k : Rucker Antal, főbányatanácsos, Bécsből (lakik Wiesner Rajmár bányaiszámvevőnél.) Mayer János, bányatanácsos, Mährisch Ostrauból (lakik ugyanott.) Molinek Henrik, igazgató, Mährisch Ostrauból (lakik ugyanott.) Sonnenberg Fülöp, bányatulajdonos, Deutschenthalból (lakik C. Naschitz (Engel) bornagykereskedőnél.) Stache G., bányatulajdonos, Bécsből (lakik Krausz Béni terménynagykereskedőnél.) Hirsch Miksa, gyártulajdonos, Schlan, Csehországból (lakik „Vadember“ szálloda 21. sz.) Dr. Schneider Gusztáv, ügyvéd, Teplitzből (lakik Littke József pezsgőgyárosnál.) Syroczyński L., főmérnök, Lembergől (lakik „Vadember“ szálloda 14. sz.) Suszyczky Zenov, főmérnök, Vietzrnoból (lakik ugyanott 15. sz.) Poppe János, főmérnök, Polnisch Ostrauból (lakik „Magyar-Király“ szálloda 10. sz.) Frig József, felügyelő, Polnisch Ostrauból (lakik Erreth János gyógyszerésznél.) Mauerhofer József,

felügyelő, Polnisch Ostrauból (lakik Kerecs Miklós kir. tszéki bírónál.)

M a g y a r o r s z á g i a k : Oelberg Gusztáv, bányakapitány, Zalatnáról (lakik Krausz Ignác nagykereskedőnél.) Schalat József, k. bányatanácsos, Vajda Hunyadról (lakik Schapinger Gusztáv bankárnál.) Rudolf Antal, igazgató, Brennborg (lakik ösv. Schwarz Alojsiánál.) Neuhold János, igazgató, Lajtha Ujfaluból (lakik „Aranyhajó“ szálloda 21. sz.) Kubiás J., igazgató, Bagliassaljaból, (lakik Werner Ottó építészgondnoknál.) Déry Károly, főfelügyelő, Budapestről (lakik Dr. Schwarz Frigyesnél.) Herz Zeigmond, vezérigazgató, Budapestről (lakik Engel Gyula gyárosnál.) Csorbics László, gondnok, Sajó-Kaszából (lakik „Vadember“ szálloda 17. sz.) Ranczinger Vince, felügyelő, Dorogról (lakik ugyanott 18. sz.) Latinák Gyula, műhelyfőnök, Budapest (lakik ugyanott 19. sz.) Krausz Nándor üzemvezető, Alsó-Meczenszéfről (lakik ugyanott 20. sz.) Stepan Miksa, főmérnök, Akna Sugatagról (lakik ösv. Schwarz Alojsia bányagondnoknál.) Farkas János, k. főmérnök, Bagliassaljaból (lakik Kindl József bankigazgatónál.) Halmay Albin, főmérnök, Ózdról, (lakik „Vadember“ szálloda 22. sz.) Schröter J., kohó igazgató, Boharellából (lakik Maletter Rezső ügyvédnél.) Hoffmann Richárd, gondnok, Salgótarjánról (lakik Hoffmann Ferenc gondnoknál.) Tribusz Antal, k. főmérnök, Petrossényből (lakik „Vadember“ szálloda 12. sz.) Oblathek Béla, k. főmérnök, Fernešelyből (lakik ugyanott 13. sz.) Singer Bálint, főmérnök, Nagy Mányokból (lakik Valentin Ottó könyvkereskedőnél.) Papp János, főjegyző, Salgótarjánból (lakik Rothmüller S. kereskedőnél.) Fábry Andor, mérnök, Badin-Farkasfalváról (lakik Károly Ignác apátnál.) Hönisch Árpád, mérnök, Berzaskából (lakik „Aranyhajó“ szálloda 18. sz.) Benedek Kálmán, k. mérnök, Nagyrácsról (lakik ugyanott 19. sz.) Grósz Abris, mérnök, Dorogról (lakik ugyanott 20. sz.) Urányi Albert, Budapestről (lakik ugyanott 21. sz.) Incze Sándor, Nagybányáról (lakik „Magyar király“ szálloda 1. sz.) Buczek József, mérnök, Gyalárról (lakik ugyanott 8. sz.) N. N. Alsó-Meczenszéfről (lakik Auber Gyula vaskereskedőnél.) Nickl János, k. mérnök, Abrudbányából (lakik „Magyar király“ szálloda 7. sz.) Milosevics Dusan, k. mérnök, Vadudobriből (lakik ugyanott 6. sz.) Mátyásfy József, k. mérnök, Vajdahunyadból (lakik ugyanott 5. sz.) Müller Ottó H., főmérnök, Budapestről (lakik „Vadember“ szálloda 16. sz.) Nick Béla, főmérnök, Salgótarjánból (lakik Nick Károlynál.) A vendégek Pécsre vasárnap este 7 óra 40 perckor érkeznek meg a kiki szállására hejtat. Este fél 9 órakor tiszteletükre társasestély lesz a „Nemzeti Kaszinó“-ban. Hétfőn reggelizés 7 órakor az „Otthon“ ban és a „Bedő“ kávéházban. Hét óra 30 perckor indulás a városháza elől a vasúthoz, honnan Bányatelepre mennek ki a vendégek. Visszaérkezés Pécsre éjjel 10 óra 40 perckor. Kedden a vendégek a várost, a székesegyházat s az egyéb nevezetességeket tekintik meg s a délutáni vonattal visszautasznak Budapestre.

— (Az alispán kitüntetése.)

Szily László alispán, vasárnap, meghívás folytán ebéden volt Schaumburg-Lippe uralkodó hercegnél Dárdán. Ebéd előtt a herceg az alispánt félórai magánkihallgatáson fogadta, mely alkalommal elismerését fejezte ki a herceg ezen vármegye közigazgatásának és közbiztonságának jósága felett. Különösen hangsúlyozta azt, hogy ép oly jó a k ö z i g a z g a t á s, m i n t n á l u k. Ennek elismerését átadta az alispánnak a házi rend nagy keresztjét. — A beszéd folyamán kifejezést adott annak is, hogy ha az alispán bármely társadalmi és kulturális ügy érdeké-

ben a főtisztviselőkhez fordul segítségért s ez nem megfelelő összeget küldene, úgy forduljon csak egyenesen hozzá, ő majd intézkedni fog megfelelő összeg kiutalványozása iránt.

— (Térszene.) A 44 ik gyalogezred zenekara f. hó 24 én (csütörtökön) a sétatéren térszenét ad. A térszene délután 5 órakor kezdődik a következő programmal: 1. Nyitány: „Költő és paraszt“, Suppótl. 2. „Borító és ének“, keringő Strausstól. — 3. Reminiscenciák, Erkel „Bánk-Bán“ című operájából. — 4. „An Sie“, polka Wetaschektól. — 5. „Fiori italiani“, nagy opera-egyveleg Stasznotól. — 6. „Courier“, induló Komsáktól.

— (Sátoros ünnepek.) Izraelita polgártársainknak ma és holnap van a sátoros ünnepek. Az újév és a hosszú nap ünnepei után a sátoros ünnepeket ünneplik meg ma és holnap a templomokban. Így a pécsi izraelita hitközség templomában is már tegnap este 6 órakor megtartották a kettős ünnepet bevezető ajtatosságot, ma pedig egész nap telve volt a templom ünneplő közönséggel. Holnap szintén tartanak ünnepi istentiszteleteket és lesz ünnepi hitközönlát is, melyet Perls Ármin dr. főrabbi mond.

— (Jóváhagyott alapszabályok.) A belügyminiszter a szegvárdi „Katholikus Olvasókör“ alapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátta.

— (A bicyclo kirándulás győztesei.) A pécsi Bicycle Club által Kaposvárra rendezett vasárnapi kirándulás győztesei a következők lettek: Bedő Károly, ki 2 óra 42 perc alatt érkezett Kaposvárra; második Pompar Géza, ki 2 óra 48 perc alatt tette meg az utat; harmadik lett Kiss Béla, negyedik Lauber Viktor. Kertész Béla (kaposvári) 3 óra 10 perc alatt ért be a 63 kilométernyi uton Kaposvárra.

— (Csőd.) Nagy szenzációt okozott Kaposváron az, hogy Deutsch Gábor, závodi haszonbérlet ellen a kaposvári kir. törvényszék csődöt rendelt el. Deutsch igen vagyos ember hírében állott, ki már régi bérlet Somogy és Baranyavármegyékben. A passziva 110.000 frt, melylyel szemben az aktívát a bérletben levő értékes instrukció képesi. Tömeggondnok Kapotafy Jenő ügyvéd és országgyűlési képviselő. Valószínű, hogy a csőd egyességgel ér véget, mert a vagyombukott gazdag rokonai is nagy összegekért vannak obligóban.

— (Országos vásár.) Vasárnap, f. hó 27 én kezdődik Pécsen az őszi, ugynevezett szentmihályi országos vásár. A vásár a szigetikülvárosi vásártéren lesz megtartva még pedig — mely utóbbi körülményt a gazdaközönség tájékoztatása végett jegyezzük meg — teljes állatvásárral egyetemben. Hosszu idő után ez lesz az első országos vásárunk, melyre lovak, szarvasmehák és sertések felhajtása egyképp meg van engedve.

— (Szerencsétlenség.) Kassokban az uradalmi haszonbérlet gőscseplőgépe mellett dolgozott Sós Etel, 15 éves leány. A mult hét egyik napján — nem tudni, mi okból — az etetőt elzáró korlátot levették s pár kévét is dobáltak rá. Sós Etel a korlát hiányát nem vette észre s a rajta levő kévét akarta az etetőre dobálni, miközben megcsusszott s a gépbe esett, melynek dobja

a szegény leány egyik lábát térden felül összemorzsolta. Első segélyben a szerencsétlen leányt dr. Gallubich, szilli körorvos részesítette, ki a beteget be is vitette a kaposvári kórházba, hol az összetört lábat amputálták is. Tekintettel azonban a leány nagy vérvesztésére, melyet az első orvosi segély megérkezéig szenvedett, életéhez nem sok remény van.

— **(A hol nem tudnak adót fizetni.)** Tolnavármegyében az elemi csapások a lakosság természetét annyira tönkretették, hogy most képtelen adót fizetni. A községekből ennek következtében annyi kérény érkezik nap-nap után adóleírás és fizetés halasztás tárgyában a szegzárdi kir. pénzügyigazgatósághoz, hogy nem győzik elintézni. Ily szomorú körülmények között sürgősen kellett volna a végrehajtásokat beakasztani, a mit azonban elmulasztottak megtenni.

— **(Rablás Faddon.)** Faddon vasárnapra virradóra a csendőr laktanya közelében Mácsik János tulajdonát képező „Korona Szállodát” kirabolták. Az eset a következőképp történt: Éjjel, valószínűleg 1—2 óra tájban — még eddig ismeretlen egyének az udvar felől behatoltak a zárt folyosóra, s ott a kaminajtót kinyitva, nyílást vágtak a falban, melyen át a szobába hatoltak, hogy hozzáfoghassanak pusztító munkájukhoz, melynek fényes eredményével méltán meg lehetnek elégedve. 2 szekrényt, melynek egyike tömve volt szép fehérművel, a másik pedig felső ruhákkal, teljesen kiürítették; sőt az egyikben 72 frt pénzt is találtak, közte 22 frt rézpénzzel, a mit természetesen szintén nem hagytak ott. Azonkívül 4 ágyhoz szükséges ágyneműt csomagoltak össze s vittek magukkal. Másik két szekrényt, melyek a szomszédos szobában voltak, érintetlenül hagytak. Munkájukat végezve, hátra volt a menekülés. Ezt azonban a jelzett uton nem merték megkockáztatni, tartva a házbeliek esetleges felébredésétől. A szoba ablakain sem menekülhettek, mert rácsokkal vannak ellátva. Azonban a jelekből ítélve, egy cseppet sem eshettek kétségbe. Segítségükre voltak a tánc terem rácszatlan ablakai. Ugyanis a tánc terem e szobák közvetlen folytatását képezvén, abba benyitottak, hol az egyik ablakot kinyitva, a rájuk várakozó kocsira adogatták zsákmányukat és a melyen át maguk is elmenekültek. A tulajdonos, ki ezalatt az igazak álmát aludta, csak reggel vette észre a meglepő történetet. Meglepetéséből magához térve, első dolga volt a csendőrségnél jelentést tenni. Ez nyomban megjelenvén a helyszínén, felvette a kárt, s a legzélesebb körű nyomozást indította meg; eddig azonban eredmény nélkül. Az ellopott holmik értéke meghaladja az 500 frtot.

— **(Bicikli szemrehányás.)** Egy szép, fiatal urinóbe belebeszéltek az asszonybarátok, hogy a bicikli roppant erősíti a testet s bebizonyította ott abban az előkelő ur asszony-társaságban midjárt egy fiatal, tűzvérű asszonyka, hogy mióta az ő férjére biciklizik, kimondhatatlan friss és erős testi rugékonyságot tapasztal rajta. Nosza, rávette a kiss fess menyecske a már kissé öszi virágjában levő férjét, hogy ő is rögtön

vásároljon biciklit és lovagoljon rajta, a mennyit csak tetszik. A férj úgy tett. A hatás nem maradt el... Ma reggel azonban megsimogatja az asszonyka férjének ösztölni kezdő szakállát és pajkos hízogón hozzá simulva, így szól: „Öregem! mondanék neked valamit”: „Mit? csak mondd bátran, édes tubikám.” Az asszony gerlice kacagással elkezdte, de mégis oly szemrehányó hangon, hogy: „Te kutyaházi, — te mostanában nagyon elhanyagolod a biciklit...”

— **(A női kebel titka.)** Ma reggel nagy népcsődületet okozott a piacon két asszony háboruja, kik közül az egyik, egy pellérdi tejárus, azzal vádolta a társát, hogy egy egész forintot eltüntetett a napi bevételből, melyen közösen kellett volna osztozniok. A háborúnak végre is egy rendőr vetett véget s felkísérte a két asszonyt a rendőrségre. A városháza kapuja alatt azonban megállt a lopással gyanúsított asszony és azt ajánlotta, hogy motozza meg a másikat, mert ő színét se látta az eltűnt forintnak. De vesztére ajánlotta; mert a társa egyenesen a — keblébe nyult és onnan elő is vette az eltűnt forintot. A szegényben maradt menyecske azonban még sem kellett a rendőrséghez felfáradnia, mert győztes ellenfele megelégedett a megtalált forinttal és panaszától elállott.

— **(A tűzoltó-ünnep utóhangjai.)** Mi lenne más ez az utóhang, mint a fényes sikerű tettyei ünnep anyagi sikerének előmozdítására befolyt adományok nyugtázása s köszönetnyilvánítás mindazoknak, kik az ünnep sikerét akár adományaikkal, akár közreműködésükkel emelték? Ezzel közöljük mi is a rendezőségnek erre vonatkozó kimutatását és köszönetét a következőkben: Felülfizetések jegyzéke a következő: Percel Dező belügyminiszter 20 koronás arany, Erreth János 15 frt, Schmidegg Karola grófné, Brázay Kálmán, Cseh Mária, Pillaszanovits, özv. Sauska Jenőné 10—10 frt, Horváth Dávid bórkereskedő, ki 25 frt lefizetése mellett a tűzoltóegylet alapító tagjainak sorába lépett 10, frankos arany, Bencenleitner Sándor 7 frt, Schlauch Imre 5 frt 80 kr., Blum Béla dr., Bors Márton, Körösty Imre 5—5 frt, Zsiga Károly 3 50, Marksz Nándor 3 frt, Ludwig Károly 2 50, Zelesny Károly, Grün Bernát, Höffler János 2—2 frt, Nowotafszky Adolf, Körösty József 1 frt 50 kr., Sohr Sándor, N. N. 1 70, Trebitscher Dani, Holli Mihály, Skrobay István, Zsilinszky Lajos, Hoffmann Károly, Bodó Aladár dr., German Ferenc, Strausz Jakab, Weidinger Ferenc, Flóris Endre dr., Sipőc István, Dulánszky Adolf 1—1 frt, Bedő Imre, Póth János 85—85 kr., Kulín Henrik, Hoffmann O., Erreth János, Szautter Gusztáv, Spitzer Béni, Szilasi Zsigmond, Gizi János, Donner József, Kindl M., Köszler Jakab, Stern Károly, Hanny, Salamon 70—70 kr. Klafsky, Grauman János 50—50 kr., Hammer, Szikorszky, Frankl Izidor, Bencenleitner Gyula, Csigó János, Böhm Simon, Körösty Nándor, Hamerli Imre, Direr Elekné, Simon Béla 40—40 kr. Ezenkívül befolyt számos kisebb és névtelen adomány. A kereskedelmi kaszinó ifjusága 20 frtot küldött át régebbi ünnepélyek tiszta jövedelméből a tűzoltóság részére.

Külön gyűjtést rendezett a népnepély alkalmából a tűzoltók részére Rothmüller Károly, kinek ivén a következők adakoztak: Schwabach S. G., Rothmüller Károly, Stein Henrik dr., Dr. Fürst Győző 5—5 frt, Ott és Neufeld Budapest, Sener és Klunger Budapest, Ungár Lipót Budapest 3—3 frt,

Deutsch Mór Budapest, Hoffman Adolf Budapest, Löwi és Kohn Budapest, Sommer és Klinger Budapest, Koppel Károly Bécs, Steinbach Sándor Bécs, Goldstein Bernát Bécs, Berger és Rosenfeld Bécs, Markus Ottó Bécs, Kempfner Lipót Pécs, Löwi Adolf Pécs, Alt és Böhm 2—2 frt, Rosenfeld Miksa Pécs, Stum I. Bécs, Pollák Soma Pécs, Schamburg Adolf Bécs, Schvarec Henrik Bécs, Ungár Mór Bécs, Lövi Lajos Pécs, Grumrad Dávid, Wagner N. Pécs, Markbreit Frigyes Bécs, Sätzer Kálmán Bécs, Weisz Mihály Budapest, Weinolt Henrik Budapest, Krausz Sándor Weisz Kálmán, Skrobai István, Wolf Miksa, Schönwald Imre, Telegdi Ármán, Raab Gábor, Klein testvérek, Fürst Lipót, Schön Károly Lövi Miksa, Neuberg Adolf, Schiller József, dr. Biau Adolf, dr. Székely Ede, Csillag József, Lukafai raktár, Paunz Adolf, Fekete József, Fürst Gyula, Paunz Gábor, Tausz Gyula, Reiter Bernát, Grünhut Kálmán, Zentler-féle raktár, Lövi Ede, Kornis Benő dr., Herceg Lajos 1—1 frtot. A tűzoltó egyesület úgy az adakozóknak mint azoknak, akik az ünnepély rendezésében részt vettek, a tombolára tárgyakat küldtek, a tombolajegyeket árusították és a tombolahuzásnál segédkeztek: köszönetet mond. A 900 frtot meghaladó tiszta jövedelmet egy mentéseknél is szükséges új szerkezetű szerkocsi beszerzésére fogja a rendezőség fordítani s így az ünnepnek maradandó emléke lesz!

— **(Ugy jó az ágy, ha puha.)** Ezt az elvet vallhatják azok az enyveskező jómadarak, a kik Bicsérdén tegnapelőtt éjjel betörték egy tollkereskedőhöz és onnan épen négy zsák jőféle tollat loptak el. A négy zsák tollat előtte való napon megfosztották s épen másnap liferálta volna volna haza a káros egy családhoz, kinek eladta. E szándékában azonban megakadályozták a betörő tolvajok, a kik szintén elliferálták a tollat, csakhogy — maguk számára. A tolvajokat nyomozzák.

— **(Előkészületek a télre.)** Nem hiába hidegült meg a napok s a közelgő hűvös idő — mint mondani szokták — nem hiába „veti előre az árnyékát”: már is megjelent az első fecskéje a közeledő hideg időjárásnak. Ez az első fecske nem más, mint egy — kabáttolvaj, a ki Béri Ábrahám vidéki fuvarosnak emelte el a jó meleg felső kabátját a kocsiülésről, míg a kocsi gazdája egyik pálya-utcai kocsmában vett magához egy kis melegítő italt. Az első fecske nevét azonban nem közölhetjük, mert az egyelőre — inkognitoban akar maradni.

— **(Disznólopás.)** Nagy disznóban volt az a jeles ur, aki a kaposvári Róma szőlőhegy egyik nyaralójából elakarta hajtani a gyöngye kis hizókat. Alig szállt le az alkony, a ház gazdája családjával és vendégeivel kint a verandán dicsérgette a Róma hegy levét... Csöndes iszogatással, bizalmas beszélgetés közben mult az idő... Hirtelen nesz támad. A komondor fenyegetően ugat, a stüldők lent az ólban gyanusan röffennek össze. A társaság tagjai meglepetten ugranak föl helyükből. A házigazda sápadtan tűnik el az ajtó mögött. A következő percben gyilkos tekintettel, kezében csillogó lankaszterrel áll a veranda lépcsőjén... Egy durranás, egy sikoly — s egy jámbor kövér malac holtan hullott el odalent a völgyben a gazdája golyójától. A disznótolvaj urnak pedig nagy szerencséje volt, hogy kereket oldott.

— (Lefelé a lejtőn.) Lopás büntette miatt körözti a pécsi kir. törvényszéki vizsgálóbíró K e r n y á k Lajost pécsváradi születésű, 26 éves fiatalembert. A körözött tanítójelölt volt, de az élet lejtőjén folyton lefelé haladva, végre annyira vitte, hogy lopás büntetnének vádjára alá került s a mellett, mint katonaszökevény, a katonai büntető törvénykönyvvel is összeütközésbe jött. Jelenlegi tartózkodási helye a törvényszék előtt ismeretlen lévén, ezért körözik és feltalálása esetén a kir. törvényszék elé fogják állítani.

— (Megszökött a gyöngyélet elől.) O r b á n Ferenc, szegzárdi születésű és illetőségű lakos, most, hogy a hadkötelezettségének eleget kellene tennie, megszökött a katonai gyöngyélet elől. Hogy hol tartózkodik jelenleg, arra kíváncsi a szegzárdi szolgabíró, mely körözti a hadköteles szökevényt, kit a pécsi rendőrség is keres, hogy — ha tartózkodási helyét felfedezi — átadja a szegzárdi szolgabíróságnak.

— (Felakasztott leány.) Az átai szőlők között tegnap reggel egy korán szüretelő társaság egy körtefán furcsa gyümölcsre akadt. Egy leány függött a fán felakasztva, a ki — mikor a szüretelők megtalálták — épen a halálküzdelmet vívta és mert megbánhatta tettét, egyik kezével görcsösen kapaszkodott a kötelet tartó ágba. Természetesen, azonnal levágták és aléltságából egy pár kancsó friss vízzel magához térítették a leányt. a ki nagy nyomorát vallotta

be öngyilkossági kísérlete okául. Nincs senkije se; ugy kóborol munka nélkül s ezért akart meghalni. A feltámasztott leányt egyelőre a szüretelő gazda tartotta magánál.

— (Az a bizonyos idegen kincs.) Minden esztendőben legalább egyszer-egyszer fölujul az a szédelgésre alapított mese, hogy Magyarország területén nagy értékű idegen kincsek vannak elásva s csak egy kis pénz-mag kell hozzá, hogy a mesebeli sok pénz halandó ember birtokába jusson. Legtöbbször Spanyolországból kísért ez a szédelgés s ezuttal is onnan jött. Valami Juon Barantha nevű fegyenc irta meg a kincs történetét Berger Jakab vörösmarti birtokosnak, fölhíván őt, hogy reszkirozzon még néhány ezer forintot, s a kincsek egy része az övé lesz. Barantha hosszú beszédben mondja el, hogy ő egykor a karlista lázadás egyik főembere volt s mint ilyen a hadipénztárt 400,000 pezeta erejéig meglapta s az összeget Magyarországon, Baranyamegyében, elásta. Magyarországon át Törökországba akart a pénzzel menekülni, de időközben értesítették Toledóból, hogy a leánya halálos beteg. Ő mint jó apa erre visszament Spanyolországba, de fölismerték, elfogták és 15 évi fegyencmunkára ítélték. Most is a büntetését üli, de a leánya, aki Toledónak egyik legszebb virága, nyomra vezetheti azt, aki hajlandó a kedvező üzletbe néhány ezer frttal belemenni. Ez az összeg pedig azért szükséges, mert ő, Barantha Spanyolországban kénytelen volt 20 pezetában elzalogosítani

azt a koffert, a melyben a kincs magyarországi rejtékhelyének tervrajzai vannak. Kérve kéri Bergert, a kit magyarországi utazása közben hallott emlegetni Barantha, utazzék Spanyolországba, vegye pártfogásába leányát, váltsa ki a zálogba tett terveket s a leánnyal együtt visszatérve Magyarországra, keresse meg a kincset, amely mindnyájukat boldoggá teheti.

— (Hűtlen szamár.) M a k i Jakab birdi juhásznak tegnapelőtt éjjel elveszett a — szamara. A gazda csak várta, hogy a hűtlen szamár visszatér, de mert még tegnap se tért vissza, ma bejelentette kárát a csendőrségnél. Most keresik az elveszett szamarat s már eddig is alapos a gyanu, hogy a szamár hűtlensége nem való, az ő hűségéhez szó sem férhet s nem jószántából hagyta el a gazdáját, hanem — elhajtották eddig még ismeretlen tolvajok.

Legujabb brilláns-ékszerek u. m. kar-kötők, gyűrűk, fülbevalók, haj-, mell- és nyaktűk, továbbá valódi arany, ezüst uri női órák és lánczok valamint valódi ezüst és china ezüst iparművészeti tárgyak és különféle ékszerek igen dus választékban és igen mérsékelt áron kaphatók **Schönwald Imre** ékszer-gyárosnál Pécsen, Király-u. hatyru épület. Kivánságra fenti cég minden-hová választékot beküld.

VIII.

„Reszket a föld azon, mit mivel a pogány.”

Az a barnafürtű, mosolygó leányka rémülve tekint szeretett anyjára a vad lárma hangjaira. Bőszült csapat rohan az utcán, üldözve a menekülteket, betörve házaikba, dul, pusztít mindent. Majd a harangok kongása közben vakító fényű tüztenger hatol az égig, a felgyújtott házak irtóztató robajjal dőlnek össze, millió zsearatnokot szórva mindenfelé.

A megrémült öreg asszony hangosan kiált segítségért; szolgáit hívja, pedig azoknak is megengedé az elmenetelt a templomba.

— Anyácskám, kedves jó anyácskám, ne félj, ne ijedj meg, bátorítja Szivós Jolánka remegő édes anyját. S a gyenge leány szívébe merész bátorság száll; s a támadók közeledésére anyját nem szűnik meg szavaival bátorítani vigasztalni, miközben a ház ajtóit gondosan elzárja; hiszen már egészen vasrácsos ablakaik alatt hallatszik a vad lárma, szitok, átkozódás.

A súlyos csapások alatt hangos robajjal dől be Szivósék házának kapuja, s a gyilkosok iszonyu kiáltásokkal nyomulnak az elhagyott udvarra.

Ujra hangzanak a fejszék csapásai alatt a megtámadott ház ajtóit; nagy erőfeszítés között, s csak lassan hatolhatnak előre a támadók: minden szobában uj aka-

üldözték s betörve rájuk békés tűzhelyük eltorlaszolt ajtóit, kardélre hánytak minden élet, nem kegyelmezve sem aggnak, sem csecsemőnek, elrabolták kinosan megtakarított filléreiket, drágaságaikat.

Alig rohant el a vén Dimitrievics, követve néhány társától, harsány szavu rács tiszt vágatott a gyilkolók közé, kardja laptával üzve el a katonákat, kik önként nem akartak helyet engedni horkoló lovának. S midőn áthatolva a tömegben, a templom elé ért, ágaskodó ményjéről leugorva, borult az ősz Szivós János véres tetemére, erős karjaival felemelve az élettelen testét a többi legyilkoltak hullái közül.

— Szívem szerelmesének atyja, megbocsájtasz-e? kiált örült hangon, könyeit hullatva az agg tetemére.

A kongó harangok hangja még rémesebb lesz; magas füstoszlop borítja be az eget s a kinos zavarban recsegve-ropogva hullanak a házak tetőiről az égő zsearatnokok. A gaz támadók kesze üssköt vetett a legyilkoltak lakaiba; lángtengert készítve a vér-fürdőhöz.

Arzén, mert ő volt az ifju tiszt, lovára ugrott az ősz élettelen testével karjaiban; sarkantyuját ménje oldalába meritve, száguldvá rohant a zajos utcákon át.

— Csak későn ne érkezzem!

Igen, csak későn ne érkezzék . . .

Szivóséknál az anya s fiatal leánya beszélgetve várják az atya megérkezését.

— Jani is oly sokáig késik Juliskáéknál, apád sem jön még, pedig már régen bevégeződött az istentisztelet.

Felhívás előfizetésre.

As évnegyed közeledte alkalmából föl, hívjuk a „Pécsi Figyelő“ olvasóit előfizetéseiknek minél előbb való megújítására.

A „Pécsi Figyelő“ a jövőben is, miként a múltban, tántoríthatatlanul kitart a függetlenségi és 48-as párt eszméi és programja mellett. Közel negyedszázados pályafutásunk fölment bennünket a bővebb önajánlástól.

Különösen érdekesnek ígérkezik a közlő évnegyed az olvasó közönségre nézve a mennyiben a választások valószínűleg ebben az időben fognak végbemenni. A „Pécsi Figyelő“ semmi áldozatot nem kímél, hogy minden irányból, de különösen a vármegye választási mozgalmairól, gyors és pontos értesítést hozhasson.

A „Pécsi Figyelő“ tartalma és beosztása marad a régi, hivatásos újságírók által előállítva. Közleményeink mindig aktuális eszméket ölelnek fel és megyszerte visszhangra találnak.

Olvasóink szaporodtával kiadóhivatalunk napról-napra igyekszik a lap színvonalát emelni, egyre gazdagabb hírvivat és távirati rovat állván a közönség rendelkezésére, a miben nagyszámú vidéki és fővárosi tudósítóink járnak a szerkesztőség kezére.

Mióta a „Pécsi Figyelő“ napilap lett, olvasóink páratlan felkarolása tette le-

hetővé, hogy folyton haladva, ma már lapunk a legjobban szerkesztett vidéki lapok közé tartozik.

Teljes bizalommal kérjük tehát olvasóinkat, hogy az előfizetési díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Szerényebb körülmények közt lévő híveink számára a jövőben is fentartjuk a heti kiadást, melynek előfizetési ára negyedévenként csak **75 kr**; míg a napilapé negyedévenként **2 frt 50 kr**.

Hazafias tisztelettel

„Pécsi Figyelő“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Művészet, irodalom.

○ A magyar műveltség Mátyás király korában. A műtörténet írók majdnem egyhangú véleménye szerint az ugynevezett renaissance korszak Magyarországon, a dicső Mátyás király udvarában vette kezdetét. A dicső Hunyady Mátyás udvara tulnyomó részben művészekből és tudósokból állott. Leggazdagabb kincsét világhírű könyvtára és műkincs gyűjteménye képezték, a melyeknek szétszórt romjaiból fennmaradott egyes részleteiből következtetést vonhatunk ennek a roppant könyvtárnak és műkincsgyűjteménynek abban a korszakban felülmulha-

tatlan gazdagságára. Est a Hunyadyak és különösen Mátyás király alatti művelődés történet tárgyalja az „Atheneum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munka (millenniumi kiadás) negyedik kötetének „A Hunyadyak és Jagellók kora“ befejező, 82. 83. 84. füzetei. Ezekben a füzetekben Fraknói Vilmos nagy szakavatottsággal tárgyalja a képzőművészetek állapotát, a főpapok, városok és világi urak műalkotásait, ebben a korszakban oly virágzó ötvösség, a zománczás stb. művészetét. Ezek a füzetek tele vannak erre a korszakra vonatkozó képzőművészeti alkotásokról vett sikerült képekkel. Mindjárt a 82. füzethez csatolt műmellékleten látjuk Mátyás király és Beatrix királyné domborművű arcképeinek fénynyomatát; a 83. füzethez pedig három színes hasonmás van csatolva, fényes kivitelben. Az egyik „Fugger Antal arcképe“, mely a XVI. századbeli és a híres Fugger-család aranykönyvében található vízfestmény után készült; a másik szintén a Fugger család aranykönyvében levő XIV. századbeli vízfestmény színes hasonmás és „Thurzó Györgyöt“ ábrázolja; a harmadik pedig a gersei Pethő család 1507. szeptember 22 én kiállított címeres levelén levő érdekes rajz: „II. Ulászló és gyermekei.“ Az egyes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet.) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt. 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

— Ne aggódjál, anyácskám, majd jönnek ők mindketten nemsokára. Hiszen tudod, hogy Jani mily boldog órákat él Juliska körében, ne is csodálkozzál hát elmaradásán. Inkább, jer, beszéljessünk menyegzőjükről, szól Jolánka kíváncsi mosolylyal, jer, anyácskám.

A vidám gyermek átfonva gömbölyű karjaival asztólje nyakát, csókokat hint márvány homlokára, rózsás ujjaival szeretetteljesen simitva el arról a lehulló, ősz fűrtöket . . .

A város felé vezető úton egy öreg ember jön, súlyos botjára támaszkodva. Korát felülhaladó gyorsasággal siet a fák lombosodó ágai alatt; kopott öltözte, válláról lecsüngő tarisznyája első tekintetre tanúságot tesznek élete sanyaruságáról s gondoktól barázdált homloka, meggörnyedt alakja nyílt vallomások az élet viharairól, melyek felette ázrugtak. Halk hangon beszél önmagával, a mint így sietős utján tova halad.

Tamás ő, az öreg koldus. Hallgassuk csak meg szavait.

— Tehát nem ölte meg embertelen kinzóm szegény kis gyermekemet; nem, hogy felnevelje s gonosz tettei eszközévé tegye. Óh, bár meghaltál volna, fiam, legyilkolt anyád karjai között, mint sem ilyen sorsra jussál. Talán nem is ismernéd meg atyádat, hiszen minden érzelmet kioltott szivedből vad zsarnokod. Mért nem kerestelek fel előbb, szegény jó asszony, te tudtál mindent gyermekemről és most feltártad előttem a félve őrzött titkot; légy áldva érte sírodban is.

Ezután mély gondolatokba merülve folytatta utját Tamás bátya, gyors léptekkel, pedig hosszú utról tért meg. Súlyos betegségéből felgyógyulva, felkereste le-

gyilkolt feleségének egyik ismerőst, kivel a jószívű nő még házasságuk első éveiben valami jótétet cselekedett s örök hálával viseltetett e miatt Tamás bátya iránt is. Ez ismerte az elveszett fiút, tudta, hogy Tamás gyermeke, nem tudván hol tartózkodik, nem is közölhette vele az örvendetes hírt, mindaddig, míg maga Tamás fel nem kereste.

Ez utjából tér most vissza az öreg koldus, agg szívében örömmel, s aggodalommal is. Az öreg nő, kit betegesen talált, elmondta a fűrtöztől célját is a fűrtök készülődését, el, hogy fia, mint egyik csapat parancsnoka kíséri a vad támadókat véres tervük kivitelében.

Már feltűnik a város tornya az öreg vándor tekintete előtt, égfelé hatoló keresztjének fénye barátságosan integet feléje.

— Megyek, megyek, fiam. Várd meg ősz apádat.

Majd elhatol szemei felé a gomolygó füstfelleg haragos fekete színével is; hallja a harangok kongását látja a békés lakok fedelét nyaldosó lángnyelveket.

Már nem siet, hanem fut, rohan a poros úton; ősz haját meg meglebbenti a szellő, kopott fővegje messze repül fűrtjeiről. De ő csak siet lihegő mellel, miközben ajkain számtalanszor kiejti: fiam, fiam . . . egyetlen fiam. . . .

○ Kéry Gyula hat új dala. A mai postával egy izlésesen kiállított füzetet kaptunk. Középvilági és társa, az ismert zeneműkiadók neve van rajta s ének és zongorára írott hat új dalát tartalmazza Kéry Gyulának, ennek a szerencséskezű dalszerzőnek, ki nem is nagyon régen pécsi újságíró volt s már akkor is feltűnt csinos dalaival. A hat új dal a következő: 1. Lehullott egy fényes csillag az égről. 2. Rám parancsolt a főbírókeményen. 3. A szomszédban van egy öreg eperfa. 4. Erdő mélyén kakukmadár busan szól. 5. Csillag, csillag, fényes csillag. 6. Nem kacsintok biz én minden legényre. A szép nóták kedvelőinek melegen ajánljuk ezt a legújabb dalfüzetet, melynek ára 1 frt 20 kr. Kapható minden könyv- és zenemű-kereskedésben.

○ „Párisi Divat.“ Mostanában, mikor elég egy pillantást vetnie az embernek a nagy szabócégek kirakataira, vagy az előkelő hölgyek ruháira, hogy belássa, mennyire áll az, hogy a ruhavarrás művészetté vált, most sokszorosan fontos az, hogy a hölgyeknek olyan divatlap legyen a tanácsadója, mely képesítse őket arra, hogy a vidéken élve is folyton tudatában legyenek annak, mi a legújabb és a legszebb, a mit a divatterén az izlés alkotott. A Párisi Divat megfelel címének, mert ez az egyetlen divatlap, mely igazán lehetővé teszi a hölgyeknek azt, hogy a divatnak világfővárosától egy nappal se maradjanak hátrább. A képek a párisi mintatoilette-ek után fényképfelvételek nyomán készülnek, s arra segítik rá a hölgyeket, hogy a legszebb szabást és összeállítását tudják kiválasztani; a szabás mintaivék pedig azt is lehetővé teszik, hogy mindezt maguk el is készíthessék igazi párisi eleganciával, mert a szabásminták párisi szabók rajzai. A mi végre az anyagok jó forrásból való jutányos beszerzését illeti, abban a szerkesztőség van segítségére a hölgyeknek, legyen az anyag akár a ruhákhoz, akár a kézimunkához való, melynek szintén egy egész ív van szentelve. A lapnak egy külön oldalán pedig londoni mintaruhák fénykép utáni másolatai vannak. Havonként színezett divatkép melléklet is van a laphoz. Cikkei a háztartás, a divat s a társasélet minden kérdésében fölvilágosítást nyújtanak, valamint a műipari foglalkozásokat oly bőven ismerteti a lap, hogy azokat belőle bárki megtanulhatja.

Regénymelléklete kizárólag ny. máshol még meg nem jelent illusztrált regényeket hoz; a borítékon pedig a szerkesztői újsonevekben ad választ a lap az olvasók minden tárgyú kérdéseire. Előfizetési ára: egy évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. A „Pesti Hirlap“ pol. napilappal együtt egy évre 18 frt, félévre 9 frt, negyedévre 4 frt 50 kr.

Szóbeli tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. szeptember hó 23-án.

1. Sziberth Nándor — Martin János délelőtt 8 fél órakor.
2. Weisz Zsigmond — özv. Szauer Józsefné délelőtt 9 órakor.
3. Bölcskey Mihály — Kutyancsanin Milán délelőtt 9 fél órakor.
4. Balog Imre — Balog Mihály délelőtt 10 órakor.

1896. szeptember hó 24-én.

1. Krausz Lipót és neje — Alasz József és Márk d. e. 8 és fél óra.

2. Krausz Lipót és neje — Alasz József és Márk d. e. 8 és fél óra.
3. Técsényi Dávidné és társai — Máté Samu és társai d. e. 9 óra.
4. Heller Adolf és társai — Hahn Sándor d. e. 9 és fél óra.
5. Vargha Sándor — Engel Ferenc d. e. 10 óra.

Büntügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. évi szeptember hó 23-án.

5537. Ézei Pál ellen rágalmazás miatt.
5534. Végh Sándor ellen magánokirathamisítás miatt.
5457. Horváth György ellen sikkasztás miatt.
5691. Schmidt János ellen személyes szabadság megsértése miatt.
1896. évi szeptember hó 25-én.
6070. Koncz Ferenc ellen halált okozó súlyos testi sértés miatt.

Közgazdaság.

□ **Állatjárványok.** Baranyavármegyében a legújabb hivatalos jelentések szerint az állatjárványok állása a következő: Lépfene 3 községben 6 udvarban, veszettség 5 községben 5 udvarban, takonykór és bőrféreg 2 községben 2 udvarban, ragadós száj és körömfájás 35 községben 622 udvarban, rühkór 1 községben 3 udvarban, sertésorbánc 2 községben 5 udvarban, végül sertésvész 59 községben konstataztott. Somogyvármegyében lépfene 3 községben 3 udvarban, veszettség 1 községben 1 udvarban, ragadós száj és körömfájás 114 községben 1134 udvarban és sertésvész 69 községben lépett fel. Végül Tolnavármegyében lépfene 6 községben 6 udvarban, veszettség 1 községben 1 udvarban, takonykór 1 községben 1 udvarban, ragadós száj és körömfájás 20 községben 213 udvarban, hólyagos kiütés 1 községben 67 udvarban, rühkór 1 községben 4 udvarban, sertésorbánc 19 községben 629 udvarban és sertésvész 56 községben állapítatott meg.

TÁVIRATOK.

— **A képviselőház ülése szeptember 22-én.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma rövid ülésre gyűlt össze a Ház, melyen Dániel Ernő kereskedelmi miniszter felelt Urányi, Thaly és Hévizy interpellációira, amiket mind tudomásul vettek.

— **A felosztatás küszöbén.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnapi ülésén foglalkozott a költségvetési előirányzat dolgában a Ház elé terjesztendő általános jelentéssel. Ez alkalmul szolgált a bizottság ellenzéki tagjainak arra, hogy a kormány jelenvolt tagjától nyilatkozatot provokáljanak az országgyűlés felosztatására vonatkozó hírekre nézve. Pázmándy kijelentette, hogy a bizottság felesleges munkát végez, ha a kormány az

országgyűlés felosztatását tervezi, kérni tehát a pénzügyminisztertől, vajjon a költségvetést szándékozik-e még ezen az országgyűlésen tárgyalatni? Lukács miniszter az egyenes választ kerülgetve, diplomatikusan felelt erre a kérdésre. Sajnálja — ugymond — hogy a miniszterelnök, aki az általános politika vezetésére hivatva van, akadályozva volt a megjelenésben; de a míg a hivatott faktorok meg nem teszik azt a lépést, a mely esetleg megakadályozhatná a budgetnek a jelen országgyűlésen való tárgyalását, kötelessége a bizottságnak éppen úgy tárgyalni a költségvetési előirányzatot, mint bármely más alkalommal. — Különben ha esetleg más országgyűlés lenne is hivatva a budget megállapítására, a bizottság mégsem végzett volna felesleges munkát, mert az új országgyűlésen is a jelen munka fogná alapját adni a további eljárásnak.

A bizottság egyébként hozzájárult, hogy a jelentést az előadó előterjesztése értelmében szerkesztsék meg, Széll Kálmán elnök indítványára azzal a módosítással, hogy a pénzügyi expozéban a ki egyezési kérdésekre vonatkozó részét ne érintsék a jelentésben, mert ezek a kérdések nincsenek organikus összefüggésben az 1897-ki költségvetéssel.

— **Nemzetközi békekongresszus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kongresszus mai ülésében elfogadták Ducommun főtitkárnak a népekhez intézett szövegét a háború ellen.

— **A hanyatló félhold.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Athéni lapok Konstantinápoly helyzetét veszedelmesnek mondják, mert a szofták és ulemák a szultánt, a kit vallásukra nézve veszedelmesnek tartanak, detronizálni akarják.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLENINGER FERENC
TAISZ JÓZSEF
kiváló.

NYILT-TÉR)

Legfinomabb

kárpáti juhturót

kis bődönökben 45—50 krig ajál:

NICK A. K. Pécs,

a bazar udvarban és király-utca 3. sz.

Természetes szénásványos csavanyvíz a medél

ÁGNES

ferrás. Legjobb asztali és háztartási. Kiváló emésztést tesz az emésztési zavaraknál.

Járvány idején présorvátív gyógyszernek bizonyult.

Szét-küldése **Édeskuty L.** utolsó szám 1896. Budapest.

— Kapható mindenütt. —

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfűző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.